

Potem je imel č. g. kaplan slavnostno pridigo o tisočletnem spominu, ter je navdušeno razlagal pomen letošnjega leta in romanja na slavni Velehrad. Tako smo torej preživeli ta veseli dan, dan, kateri je za me in mnoge bi rekel, najveselejši; hvala lepa vsem ki so k temu kaj pripomogli.

A. V.

**Iz Konjiškega okraja.** Potrebno se nam vidi danes nekatere možakarje: posilinemce in petolizce Konjiških nemčurjev nekoliko popraskati. V obče rečemo, sram naj bo vse tiste nemškutarje našega okraja, ki so za Judežvo plač: nemčursko pogostenje, njihovo žganje, pivo, vino in golaš prodali svoj glas pri zadnjih državnoborskih in občinskih volitvah in s svojim glasom vred tudi narodno poštenost svojo in svojega naroda blagostanje. Drugi so spet bili strahopetneži, ki so, da ne bi zgubili vražjega prijateljstva Konjiških nemčurjev, kakor beguni zapustili vrste boriteljev za slovenskega naroda slavo in pravo, ter hopnili v nemčurski koš. Obojnim izdajalcem sramota! Izmed odpadnikov pa hočemo danes dva posebno nekoliko pobožati. Eden je sin poštene in prej zmiraj narodne, povsod čislane rodbine. Mož že sivih las, toraj tudi s potrebno izkušnjo in pametjo obdarjen, če bi se po njih ravnati hotel. Pa glejte on si misli da je večja čast nemčurjem pete lizati, se od njih „Herr“ in „gospod“ titulirati pustiti, proti svojemu in svojih pridruženih, ki so najhujši sovražniki slovenskega roda poprek, kmeta še pa posebno, glasovati. Se bote, mož, še le tudi takrat spreobrnili, ko se bote v jamo zvrnili? Ne mislite, da se ravno pipljemo za Vas, pa sami bi znati mogli, kaj Vam zdrava pamet in narodna poštenost velewa. Patron vseh nemškutarjev in nemčurjev nesveti črni Lucifer pa se Vas tudi ne bo vstrašil, če mu kako nemško zakrožite, ako mu pridete kedaj v pest. Vaš sodnik, ki Vas bo enkrat sodil, pravi: Kdor ni z menoj, je zoper mene. Cigar prijatelji in pomagači pa so nemškutarji in nemčurji, vsak otrok, ki do pet šteti zna, že dan danes ve. Toraj premislite si nekoliko, če hočete poštenjak in kristjan biti in ostati in enkrat mirno umreti. Za drugega, ki ga danes imamo na rovaši, se pač nikako ne pipamo, on je človek, ki ga najdemo povsod, ki se kaka nemčurska ali nemškutarska „župa“ v Konjiškem okraju skuha. Na tega kričaća smejo naši nemškutarji in nemčurji pač ponosni biti, Bog jim ga blagoslovi! Če bi se od katerega naših narodnjakov take „žmahne“ pripovedovale, kakor od njega že vrabci na vseh strehah čivkajo, bi ga pač pustili lepo pozdraviti in mu povedati naj raji pristopi nemškutarjem; takih ljudi v našem taboru ne maramo. On pa si je med drugim enkrat silo prste opeknel, v najnovejšem času. Prišel je eno nedeljo v sosednji Špitalič; tam je, kakor priče pravijo, v Zajcklošterški

krčmi 16 litrov na „porgo“ natočiti dal, potem pa s svojim hlapčičem in konjičem, ki je ta čas „cigare pušil“, jo vrezal proti domu. V Golobovi krčmi v Špitaliču, mimo katere se je peljal, so sedeli ravno nekateri Špitalički fantje, ki so zaradi svoje miroljubnosti in poštenosti še zmiraj bili na dobrem glasu. Ti le so prepevali slovenske pesmi med njimi tudi Ipavčevega „Slovenca“ (Slovenec sem itd.) Ko veselo slovensko popevanje čuje, se mu razžali „potajčana“ duša in stopi prav z medenim pogledom v sobo, začne tam fante zmerjati in nje in slovensčino psovati. Ti so en čas gledali, ker poznajo, kako kilav ptič da je, ko pa jim je vendar presedati začelo, so ga prijeli, prav dobro požakali, potem pa s hlapcem vred na zrak postavili. Pač za nemškutarijo v Špitalički, vse skoz narodni fari ni mesta ni tal.

**Od sv. Ilja pod Turjakom.** Preteklo soboto t. j. 26. jul. se je tukaj vršila izvanredna slavnost. Preč. gospoda župnika Franc Klaužar in Ferdo Jan, katera sta nekda pri sv. Ilju kaplanovala, obhajala sta skupaj slovesno 25letnico. Vreme je bilo prav lepo; strel možnarjev je daleč po okolici naznanjal veseli dan. Dasiravno je bila sobota in ljudje prav veliko dela imajo, se je vendar od vseh strani obilno ljudstva zbralo; kar spričuje, da sta preč. gosp. jubilanta pri svojih ovčicah jako priljubljena. Ker v farni cerkvi orglje popravlja, je bilo sv. opravilo pri podružnici sv. Lenarta. Cerkev je bila vseskozi napolnjena, tako, da jih je moralo veliko zunaj stati. Pred sv. opravilom stopi č. g. župnik J. Ev. Košar na prižnico ter razloži zbranemu ljudstvu v prav lepih in jedrnatih besedah pomen te slovesnosti in tako s svojim krasnim govorom poslušalce do arca gane. Slovesno sv. mašo je imel preč. g. jubilant Ferdo Jan, kateremu sta stregla dva sosednja č. gg. župnika. Po dokončani cerkveni slovesnosti so se dotični č. gosp. duhovniki zbrali k obedu, pri katerem je bilo prav veselo in so se vrstile lepe napitnice. Ljubi Bog pa naj preč. gosp. jubilantoma milost podeli, da bi krepka in zdrava doživela zlato sv. mešo.

V.

## Politični ogled.

**Avstrijske dežele.** Presvitli cesar podali se bodo v prihodnjem mesecu v Gastinske toplice na Solnograškem, kjer bodo cesarja Viljema obiskali. — Ministerski predsednik, grof Taaffe podal se je na svoja posestva v Ellisehau. — V novem drž. zboru je 353 poslancev. Mejs poslanci je 48 uradnikov, 22 profesorjev, 24 duhovnikov, 19 obrtnikov, 3 bankirji, 4 trgovci, 8 notarjev, 21 odvetnikov, 7 zdravnikov, 1 lekar, 3 uredniki, 1 inženir, 120 grajščakov, 41 posestnikov, 6 zasebnikov, 2 tiskarja, 1 stav-

bar, 1 fotograf in 1 krojač. 133 poslancev je plemenitega stana in sicer: 5 knezov, 1 deželni grof, 36 grofov, 32 baronov, 47 vitezev, 10 plemenitih. — Na Dunaju ustanovilo se je baje češko društvo, katero ima namen delati na to, da se češki jezik proglasi kot drugi deželni jezik, da se ustanovljajo češke šole, da se postavijo pri volitvah taki kandidatje, kateri so Čehom prijazni itd. Nam se zdi ta vest zelo neverjetna. — Nova postava proti potepuhom, o kateri smo že večkrat v „Slov. Gosp.“ govorili, dobila je 26. julija veljavo. — Deželno razstavo v Celovcu otvoril je preteklo soboto ob 11. uri predpoludne nadvojvoda Karl Ludovik v nazočnosti mnogih odličnjakov in zastopnikov vseh obrtnih strok. — Gališki namestnik prepovedal je gališkim učiteljem, udeležiti se učiteljskega shoda na Velehradu.

**Vnanje države.** Sveti oče prekonizovali so 27. julija šest kardinalov, kakor tudi praškega nadškofa in budjeviškega škofa. — Ruski car odpotuje 4. avgusta na Finlandsko, kjer bode nadzoroval vojaške vaje ter ogledal trdnjavo Helsingfors, potem pa se vrne v tabor v Krasnoselo. V Petrogradu zasledila je policija zopet nekatere nihiliste, kateri so imeli dosti dinamita in skrivno tiskarno. — Pretekli teden je na Španskem zbolelo za kolero 10.428, umrlo pa 4041; samo v vesi Monte Agudo, ki šteje 756 prebivalcev, jih je v nekaterih dneh 250 za kolero umrlo; 150 mrličev niso mogli pokopati; kuga se širi proti severu. — Salisbury stavil je predlog, naj blizu Zulfikarja nastavljene čete zapustijo ta prostor; Rusija je na ta predlog ugodno odgovorila, pa s pogojem, da Afganci tega prostora ne zasedejo. — General Grant, slavni vojskovodja severno-amerikanskih držav je umrl; bil je zadnji čas zelo ubog, ker je vse svoje premoženje po nesreči zgubil; 11. avg. se pripelje njegovo truplo iz Mount-MacGregora v Novi Jork ter bode tam 4 dni izpostavljeno; 8. avg. bode general na državne stroške pokopan v novojorskem osrednem parku; predsednik Cleveland je ukazal, da se na vseh javnih poslopih 30 dni razobesijo žalostinska znamenja. — Zdaj časniki zopet poročajo, da je Mahdi 22. junija za osepnicami umrl; njegovi pristaši so se iz dongolske okolice, kjer jih je bilo veliko število, umaknili proti jugu. Iz Kahire se poroča, da so ustaši napali predmestja Kasale; posadka je odbila napad; ustašev je padlo v boji 3000 mož; posadka je konfiscirala 1000 volov in ovac ter 700 pušk. — V Rongapuri na Bengalskem napravil je trikratni potres mnogo škode; cela ves pri Nathoru se je pogreznila pod zemljo.

## Za poduk in kratek čas.

**Kolera na Španskem; španski kralj, usmiljene sestre.**

Kolera na Španskem strašno razsaja, posebno v pokrajinah. Dosedaj je že več, kakor 20.000 oseb za to strašno boleznijo umrlo. Lep izgled junaške hrabrosti dal je španski kralj Alfonz s tem, da se je podal v najbolj okuženi kraj Aranjuez. Zjutraj ob 5. uri peljal se je s svojim adjutantom proti sprehajališču „Retiru“, a nekaj minut pozneje zaukazal je kralj kočijažu, naj obrne proti južnemu kolodvoru in proti svojemu adjutantu obrnjen dejal je smehljajoč: „Midva greva v Aranjuez“. Na kolodvor dospевši izročil je kralj adjutantu svojo listino ter ga naprosil naj kupi dva železniška vozna listka za prvi razred. Nekaj minut pozneje sedel je Alfonz v vagonu. Čez jedno uro došel je vlak v Aranjuez in kralj začel je obiskavati vojašnice in bolnišnice. Pred svojim odhodom pisal je Alfonzo kraljici to le pismo: „Ko dobiš to pismo, bodem jaz v Aranjuezu. Ne vznemiruj se, ne muči se. Popoludne se zopet vrnem“.

Kraljica čitajoča te kratke vrstice, ni mogla vzdrževati solz. „Nikdar mu ne odpustim“, rekla je, „da mi ni naznanil tega; saj bi bila lahko šla oba tje“.

Ko se je zvedelo po Madridu o kraljevem potovanju v Aranjuez, zbrala se je množica okoli kraljeve palače. Kraljica, katera je v kapelici molila, morala se je pokazati na balkonu, in ljudstvo jo je živahno pozdravljalo.

V Aranjuezu obišče kralj najprej vojaško bolnišnico. Nihče ni vedel za njegov prihod. Pri vhodu prikloni se globoko pred usmiljeno sestro ter jej poljubi roko. Vsakemu bolniku da dobro besedo. Potem se poda v civilno bolnišnico; tukaj bilo je 230 bolnikov na kolero, izmed katerih je 60 umiralo. Kralj stopi bliže; bolniki sami prosijo kralja, naj odstopi; a Alfonz prej ne zapusti bolnišnice, dokler vsakega ne pozdravi. Potem gre kralj v vojašnice; stisne vsakemu častniku roko ter ga prosi, naj ne zapusti mesta. Vsi oficirji obljubijo, da hočejo ostati ter z narodom nevarnosti kolere deliti.

Med tem je v Madridu množica se podala na kolodvor čakati junaškega kralja. Ljudstvo šlo je nasproti vlaku, kateri je moral obstati četrte ure pred kolodvorom. Komaj je kralj stopil iz voza, pala mu je kraljica v naročje. Prizor bil je črez vse genljiv. Voz je bolj vlekel ljudstvo, kakor konji.

„Živel junaški kralj, ki ljubi svoj narod“, to so bile besede, katere je bilo čuti pol ure na poti od kolodvora do kraljeve palače.

Drugi genljivi prizor je sledeči: